

«Нам вдалося вибудувати механізм співпраці з районними, сільськими та селищними радами регіону», – констатує голова Херсонської облради Віктор ПЕЛИХ.

50

– Питання децентралізації влади, консолідації ресурсного забезпечення та стратегічного планування розвитку територіальних громад поставив на порядок денний Президент України Віктор Янукович. Він наголосив на неприпустимості надмірного зосередження повноважень у центрі й запропонував власну Концепцію розвитку місцевого самоврядування та територіальної організації влади.

Цією концепцією, по суті, визначено шляхи, якими має йти реформа місцевого самоврядування. Тому приєднати до процесу обговорення концепції та ініціювати зміни до чинного законодавства мають ті, хто з власного досвіду знає, як зробити місцеве самоврядування ефективнішим. Звичайно, це працівники органів місцевого самоврядування та голови місцевих рад.

Реформа місцевого самоврядування на засадах децентралізації влади має розмежувати повноваження між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Ще один момент – усунення дублювання повноважень між радами різних рівнів на одній території.

Також необхідно забезпечити якість і доступність надання адміністративних і соціальних послуг населенню, сприяти відкритості та максимальному залученню територіальних громад до прийняття управлінських рішень.

Оскільки децентралізація бюджетних надходжень збільшить фінансовий ресурс розвитку місцевого самоврядування в господарській сфері, державна підтримка села по-

Оскільки в Україні триває широке обговорення проекту Концепції місцевого самоврядування та територіальної організації влади, розмова нашого кореспондента з очільником Херсонщини розпочалася саме з проблем децентралізації влади, розширення прав територіальних громад, підвищення якості адміністративних послуг для населення, особливо в сільській місцевості.

винна здійснюватися через впровадження програмно-цільового підходу до розвитку сільських територій.

Тільки так ми зможемо говорити про підвищення якості надання послуг територіальним громадам та ефективність децентралізації владних повноважень.

– Вікторе Григоровичу, чи маєте конкретні приклади розв'язання нагальних проблем місцевого самоврядування?

– Звичайно. Приміром, Херсонській обласній раді вдалося вибудувати механізм співпраці з районними, сільськими та селищними радами регіону.

Оскільки за час становлення місцевого самоврядування як самостійної інституції влади в державі накопичилася достатня кількість стратегічних питань, від вирішення яких залежить ефективність роботи всієї системи місцевого самоврядування, ми започаткували власний варіант колегіального розгляду цих проблем – через Форум місцевого самоврядування Херсонщини.

Це та форма співпраці, яка дає змогу всім 319 головам місцевих рад різних рівнів оптимізувати процес надання послуг своїм територіальним громадам, спираючись на наявне законодавче поле та власний управлінський досвід.

Якість виконання власних і делегованих повноважень місцевих рад відображає ефективність роботи місцевого самоврядування.

– За чинним законодавством сільські й селищні ради значно автономніші, ніж раніше. Проте власного фінансового ресурсу їм не вистачає для виконання покладених повноважень.

– Погоджуюся. Реалізація всіх цих завдань, а також відпрацювання короткострокової і довгострокової перспективи діяльності місцевого самоврядування регіону потребували координації спільних дій.

Ми обрали для себе шлях створення колегіальних дорадчих органів. Спершу було створено Координаційно-дорадчу раду з питань місцевого самоврядування, до якої увійшли голови районних і міських рад області.

Наступним кроком стало об'єднання керівників місцевих рад базового рівня. У шостій каденції роботи ми створили Раду сільських і селищних голів при голові обласної ради. Згідно з регламентом її склад щороку оновлюється. Тобто за це скликання понад 100 голів сільських і селищних рад зможуть долучитися до цієї роботи.

Майже всі члени ради очолили регіональні представництва Все-

української асоціації сільських і селищних рад у своїх районах.

Серйозну роботу також було проведено при підготовці II Форуму місцевого самоврядування Херсонщини, де на основі наших практичних напрацювань у рамках регіонального проекту «Місцеве самоврядування» було систематизовано низку пропозицій щодо ефективності виконання місцевими радами власних і делегованих повноважень.

Започаткований радою регіональний проект розвитку територіальних громад «Місцеве самоврядування», який об'єднав учасників Ради сільських і селищних голів при голові обласної ради, представників депутатського корпусу всіх рівнів та громадськість, дав змогу розглянути практичне виконання повноважень місцевих рад.

— **Знаю, що кожен район представляв конкретне повноваження.**

— Саме так. Варто уваги те, що протягом реалізації проекту ми провели 11 виїзних засідань ради, кожне – в іншому районі. І весь час вели пошук, як сільським, селищним радам максимально ефективно скористатися повноваженнями у сфері соціального розвитку громад, залучення позабюджетних коштів, соціального захисту населення, охорони та використання надр, організації відпочинку та оздоровлення населення, роботи шкільних та позашкільних закладів, залучення інвестицій, розвитку комунальних закладів, забезпечення законності та правопорядку, ефективного використання земельних та водних ресурсів, власних та делегованих повноважень сільських, селищних голів.

Презентація кожним районом окремого повноваження дала можливість на практиці відпрацювати ефективність його виконання та ініціювати внесення пропозицій до чинного законодавства.

Найперше це – гарантії фінансової спроможності органів місцевого самоврядування та закріплення за ними джерел доходів на постійній основі; врегулювання земельних питань і питань комунальної власності.

Особливий важіль впливу колегіальної роботи виявляється через активне обговорення та внесення пропозицій законодавцю. Це стало можливим завдяки участі в роботі Всеукраїнської асоціації районних та обласних рад.

Так, результатом проведеного на базі Каховського району виїзного засідання комісії з питань економічного розвитку, комунальної власності та земельних відносин Української асоціації районних та обласних рад з питань ефективного використання земельних та водних ресурсів держави стало узагальнен-

ня понад 150 пропозицій обласних та районних рад країни до законопроекту «Про ринок земель». Понад 70 відсотків наших пропозицій було враховано Верховною Радою України під час ухвалення цього закону.

Нині готується III Форум місцевого самоврядування Херсонщини, на якому обласна рада виступить координатором нових напрацювань щодо виконання повноважень рад. Скажімо, на сайті облради відкрито «Сторінку сільського голови».

Відтепер очільники сільських і селищних рад, які ввійшли до складу згаданого органу при облradі, мають змогу не лише порушити нагальні питання громад з трибуни сесії, а й отримати кваліфіковану консультативну підтримку нашого юридичного відділу. Бо здебільшого сільради не мають власного юриста.

— **Сьогодні всі депутати говорять про гостру необхідність повернути області статус зони ризикованого землеробства...**

— За даними нашого обласного центру з гідрометеорології, в регіоні з 2011 року не відбувається істотних поповнень запасів продуктивної вологи в ґрунті, посухи тривають від 60 до 110 днів. За цей час запас продуктивної вологи в ґрунті зменшився втричі, а глибина промочування сягає 30–40 міліметрів. Починаючи з середини літа і до початку грудня 2012 року на території області встановилася аномально тепла погода без опадів. Не було дощу і навесні цьогоріч. При цьому наприкінці квітня температура повітря взагалі перевищила норму на вісім градусів за Цельсієм.

Через високий температурний режим і відсутність вологи в критичному стані опинилися посіви озимої пшениці, ярого ячменю, гороху, гірчиці, льону олійного, які не сформували вторинної кореневої системи, не розпустилися і виявилися низькорослими. Крім того, високі температури повітря навесні та влітку цього року збільшили майже вдвічі випаровування водних поверхонь. Усе це свідчить про те, що аграрії Херсонщини працюють в умовах зони напівпустелі.

Нас не може не хвилювати такий стан справ у аграрному секторі. Рішенням обласної постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 9 серпня цього року в області було визначено надзвичайну ситуацію регіонального рівня, що мала природний характер, пов'язану зі спекою і засиханням та загибеллю посівів унаслідок посухи. Також було створено ініціативну групу з числа депутатів обласної ради, науковців та фахівців-аграріїв. На сесії вони звернулися до депутатського корпусу обласної ради з проханням на-

правити звернення до уряду нашої держави, щоб повернути Херсонщині статус зони ризикованого землеробства, як це було визнано ще за радянських часів. Це консолідована позиція усіх депутатів. Адже ми розуміємо, що цим рішенням зможемо підтримати наших виробників у посушливі роки і зрівняти їхні виробничі можливості з можливостями аграріїв інших регіонів держави. Оскільки зрошувальні землі Херсонщини становлять 16,4 відсотка від усієї ріллі регіону, а багорні – 83,6 відсотка, то посушливі погодні умови, які тримаються три роки поспіль, спричинили критичні умови в роботі аграріїв.

Тому вихід із ситуації, що склалася, вбачаємо в поновленні дії статусу зони ризикованого землеробства, який надасть державні гарантії підтримки херсонському сільгоспвиробнику.

Розмовляв Євген ТИЦЬУК.

Добірка журналу **Віче**

Віктор ПЕЛИХ народився 24 березня 1957 року в селі Чулаківка Голопристанського району на Херсонщині. 1983 року закінчив Херсонський сільськогосподарський інститут імені О. Цюрупи за спеціальністю «зоотехнія». Трудову діяльність розпочав головним зоотехніком радгоспу «Піонер» Українського науково-дослідного інституту зрощуваного землеробства.

З 1991 року – доцент кафедри механізації Херсонського сільськогосподарського інституту ім. О. Цюрупи. Тривалий час працював доцентом кафедри механізації і безпеки життєдіяльності. З 1998 року завідував кафедрою технології зберігання та переробки сільськогосподарської продукції Херсонського державного аграрного університету.

Захистив дисертацію на тему «Теоретичне обґрунтування та практична реалізація удосконалених методів селекції в тваринництві», здобувши науковий ступінь доктора сільськогосподарських наук. Має вчене звання професора.

В. Пелих – автор трьох монографій, 190 наукових праць, чотирьох підручників та посібників, член експертної ради Вищої атестаційної комісії України, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії аграрних наук України.

20 липня 2010 року В. Пелиха обрано головою Херсонської облради.